

# ARAD REGGEL

Vidéki előfizetési árak:	
Egész évre	— — 14.— K
Fél évre	— — 7.— K
Negyedévre	— — 3.50 K
Egy hónapra	— — 1.40 K

Felelős szerkesztő: FEHÉR ÖDÖN.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak helyben:	
Egész évre	— — 8.— K
Fél évre	— — 4.— K
Negyedévre	— — 2.— K
Egy hónapra	— — .70 K

## Arad városa

a miniszterelnököt imponáló többséggel választotta meg képviselőjévé. A választásbn semmi meglepő nincs, mert a választás igazán nem nehéz volt ott, ahol egy Tisza István és egy Széchenyi Aladár között kellett választani. Az egyik európai képzettségű és sulyu képzett politikus mintaképe és tükölye az államférfinek, a másik viszont egészen jelentéktelen ember, aki elfelejtett magának értékes multat szerezni, abból pedig már kivénült, hogy jövedje iránt lehessünk bizalommal.

A választás eredménye tehát ismételtük, nem meglepetés. Így kellett annak történnie, mert ha nem így történt volna, igazán azt mondhatnók, hogy megfordul minden a világon, fejetetejére állott az emberekben a logika, az ítélőképesség s mindaz, ami szükséges ahhoz, hogy az ember igazán helyesen és okosan választani legyen képes az elibe tett dió és szinarany között. Arad — semmi kétségünk nem volt soha ebben, — helyesen, igazán józanul okosan választott.

Ezzel pontot is lehetne tenni cikkünkre, befejezhetnők, hacsak magáról a választás eredményéről lenne szó. De ennek a választásnak tanulságai is vannak. Soha ilyen mértékben az ellenzék még nem fejtette ki ismert terrorját, mint most Aradon. Mint éhes kopók, hangosan, lármásan vetették magukat a város választó közönségére. Összeszóvetkeztek a szocialistákkal s a felelősség nélküli csöcselékkel, a zászlókat letépő, ablakokat beverő suhancokkal.

Az ellenzék mondta, hogy az aradi választás erőpróba. — Jól van. Mi nem tiltakoztunk eddig sem ez ellen, ogadjuk el most is ezt a megállapítást. Igenis erőpróba volt, de nem egyenlő eszközökkel.

Nem mert a munkapárt nem vetett be ablakokat és kirakatokat, nem használt programbeszédében utszéli kifejezéseket, — nem csinált ott országos skandalumot. A munkapárt nem tépette le az ellenzéki zászlókat, nem terrorizált, szóval nem tette meg mindazt az ellenzékkel, amit ezek vele szemben elkövettek.

De azért — hiszen a gyermek is tudta előre — ők jajgatnak kormánypárti terrorról. Pedig saját

lapjaik írják, hogy az aradi vasutasok közül egy csomó szavazott le Széchenyire, az állami hivatalnokok közül szintén. Hát hol volt itt a kormány-terror? Arról hallgatnak, hogy ők terrorizálták a szocialisták révén az iparosokat általános sztrájkjal s, hogy ellenzékiek voltak azok, a kik békésen vacsorázó munkapárti iparosokat megaakrtak verni. — Etetés? Itatás? Hát nem Károlyi és társai voltak azok, a kiktől ellenzéki lapok irták, hogy hány korcsmában fordultak meg egy éjszaka, ettek és ittak boldog és boldogtalannal. — Feltesszük, hogy nem az aradi korcsmaközönség fizette Károlyiék cechjét, hanem megfordítva.

Vesztegetés? Ócska butaság ez. Meg lehet vásárolni 100, 200, esetleg 300 embert is, de olyan tömeget, amely Tiszára szavazott, azt nem. S az a tömeg csupa intelligens emberből áll, aki a megvásároltatáson épp úgy felül áll, aki a megvásároltatáson épp úgy felül áll, mint kétségtelen az, hogy ilyen eszközöket nem kellett Aradon használni.

Maradjunk csak annál, hogy ez a választás erőpróba. Hogy siralmasan végződött az ellenzékre? Hát mi ezt előre tudtuk! — Most talán már az ellenzék is tisztában fog látni. Enyi energiát még soha sem fejtett ki, ilyen erőszakos még sohasem volt s ilyen csufosan sem igen bukott még meg. Isztán láthatja maga előtt a helyzetet. A nemzetnek nem kell a nemzet nem akar tudni róla, hiába tolakszik a legerőszakosabb, a legkellemetlenebb módon a nemzet színe elé. Ezt, ha csak teljesen nem vak, be kell, hogy lássa. Ne szépitse, ne mentse ezt a vereséget, mert ez teljesen menthetlen csufos kudarcz. Arad le-sújtó szava az gész ellenzéknek s az ellenzéki politikának, felemelő ítélete pedig Magyarország miniszterelnökének, a munkapárt politikájának. Ezt tagadni annyira, mint lehazudni a tényeket. Ezért olyan nagyon tanulságos enek a történelmi fontosságú választásnak a tanulsága.

**A REGGEL telefonszámai:**  
**Szerkesztőség . . . . 315**  
**Kiadóhivatal . . . . 114**

## A város közgyűlése.

**A kormány kinevezése. — Gróf Serényi Béla bucsuja. — A Sajó-csatornázás és a város — Zárszámadás és vagyonomérleg. — A gáz gyár megváltása.**

(Saját tudósítónktól.) A kalendárium szerint nyár van. A széles, változékony idő ugyan sehogysem akar az öreg kalendárium utasításaihoz alkalmazkodni, de azért mégis csak nyakunkon már a július, tehát akár hiszi idő öfelsége, akár nem, nyár van. Ilyenkor a közügyek iránti érdeklődés nem szokott épen „szilárd” irányzatot venni. Mert ha nincs is valami meleg, az emberek szívesen szentelik az időt — sőt nagyon sokan minél több időt — a pihenésnek.

A város tegnapi közgyűlése azonban éppen nem mutatott nyári jelleget. A városi székház ódon, kopott nagyterme már 3 órára megtelt. A buzgó bizottsági tagoknak nem volt elegendő hely a hosszú zöld asztaloknál, a falak mentén huzódó padokon telepedtek le.

A bizottsági tagokat különösképpen a tárgysorozat egy pontja érdekelte, amely mindjárt a legelőjén ékeskedett a bő programnak: a miniszterelnök leirata a kormány kinevezéséről.

Politika fenyegette a városházát és igazán szükség volt a vezetőség okos, higgadt bölcsességére, hogy a veszélyt elhárítsák. — Tudvalevő, hogy semmi a világon úgy széjjel nem választ embereket, pártokat, úgy el nem idegenít egymástól, semmi olyan könnyen nem termel gyűlölséget és széthuzást, mint a politika. És bár mindenki irtózik tőle, — mégis megkeresik a csatát, hogy megmérkőzzenek. Az indulat, a szenvedély kilobbanása hajtja az égő területre az embereket.

Ha pedig a városházán politizálnak, annak mindig a város látja kárát. Pártok alakulnak, a gyűlölet von közéjük korlátokat, a melyek aztán megmaradnak és a felzaklatott indulatok éreztetik kártékony hatásukat később. — olyan városi közügyekben is, a melyeknek már semmi vonatkozásuk a politikával.

A legokosabb és a város érdekében a leghelyesebb tehát az a határozat, amely tisztelettel tudomásul veszi a kormány kinevezését. Ez a határozat nem rejt bizalmatlanságot, sem bizalmat. — Udvarias válasz és kötelező figyelem arra az udvariasságra, a melylyel a kormány tudatta kinevezését a törvényhatósággal. A munkapárt pedig, amely a tegnapi közgyűlésben is látható tulsúlyban volt, igazán nemesen és gavallérosan viselkedett, amikor a város érdekének szem előtt tartásával, nem forszírozta a politizálást.

A főispán és a polgármester megérdemlik, hogy hálás legyen irántuk a város közönsége. A tegnapi határozat a legmeggyőzőbben bizonyítja, hogy a főispán ösztön, politikai szenvedélyeken magasan felülemelkedve szereti a várost és a lelken viseli annak békés, nyugodt fejlődését. A politizálás elkerülésével bebizonyította, hogy az az intenciója, miszerint a törvényhatóság tagjainak harmónikus egyetértésben kell dolgozniok a város érdekeiért és a békés együttműködést ne zavarja semmi.

Gyönyörűen kiemelkedő mozanata volt a közgyűlésnek a gróf

**HILOCZKY ANDOR** vízvezeték és csatornázási vállalata Miskolc, Kazinczy-u. 22

Eloáalllok minden e szakmába vágó munkálatokat, házi vízvezeték és csatornázásait, fürdő-szobák és angol clozettek berendezését

Serényi Béla volt földmivelségi minisztertől való bucsuzás. Imponáló erővel, őszinte igaz melegséggel nyilatkoztak meg a város szeretete, hálája és bensőséges mély érzései a távozó miniszter iránt. A város az aranykönyvébe iktathatja gróf Serényi Béla nevét. A polgármester méltatta azt a nagy horderejű és a város jövő fejlődésére miérhetetlen jelentőségű támogatást, amelyben a volt miniszter utján része volt Miskolcznak. Régóta hasztalan kért intézményeket ajándékozott a városnak, a Sajó csatornázását megkezdte, milliókat és milliókat érő alapításokkal gazdagította a várost.

És éppen ez az eset is bizonyítja, hogy a városnak mennyire kerülnie kell a politizálást. Mert bizony a fejlődésének most második korát élő város minden lépésénél rá van utalva a kormány jóindulatára és ezért a legkevesebb, amit adhat: a tegnapihoz hasonló köteles udvariasság.

Abból a rágalmazási hadjáratból, amelyet az ellenzék és sajtója indítottak a nekik nem tetőző politikai irány követői ellen a mindenki előtt szimpatikus és különösen a Miskolcz város részéről sok hálát érdemlő gróf Serényi Bélát sem hagyták ki. — Azt a teljesen valótlan, hazug vádat találták ki, hogy a Sajó csatornázása magánérdekeket szolgál. A „Pesti Hírlap“, ennek a rágalmazó guerilla-harcnak az előcsatárja írta ezt a gyanúsítást.

A tegnapi közgyűlésben dr. Nagy Ferenc polgármester, aki átérzi és méltatja a nagy műnek a város jövőjére kiható óriási horderejét, utasította vissza ezt a durva gyanúsítást és figyelmeztette, hogy a közönség ne üljön fel az ilyen rágalmaknak, amelyek nem közérdekű tendenciát szolgálnak. Egy pár vérmesebb ellenzéki bizottsági tagnak fájt a vágas, de megállták szisszenés nélkül, mert hiszen ők érzik a legjobban, hogy mennyire nemcsak izlésetlen, de igaztalan is az a harc, amelyet kristálytisza jellemek befekettetésére folytatnak csak azért, mert személyes ambíciókat kielégíteni nem tudnak.

Az ötmillió városi kölcsön ügyében megtett berlini ut sok rossz viccelődésre adott alkalmat. És a míg az emberek egyrésze, egyéb dolga híján humorkázott, addig Katona Mór, az Agrár-Bank igazgatója, — aki a polgármesterrel Berlinben is járt — csendben, de komoly munkával dolgozott, hogy a város pénzhez jusson, még pedig tekintélyes összegű pénzhez. Ebben a szűk világban nehéz dolog volt öt milliót szerezni és a város részéről igazán köszönet illeti meg Katona Mórt, akinek a buzgósága a főrészes, hogy a kölcsön ügye végre — amint a polgármester

tegnap bejelentette — a komoly megvalósulás stádiumába jutott.

A közgyűlés örömmel vette tudomásul a polgármester bejelentését és köszönetet szavazou Frohmann Emil osztrák-magyar bankfőnöknek, aki szintén részt vett a polgármester berlini utazásán.

Az egész közgyűlés lefolyása meglepően sima, gyorsan perdülő volt. Bizonyítja ez a kitünő vezetést, valamint azt is, hogy a tanács minden ügyet a leggondosabban előkészítve, kidolgozva, hogy úgy szóljunk, — átfőzve visz a közgyűlés elé, amely kész anyagot kap.

Három órától öt óráig pompás, gördülő stílusban tárgyalták le a rendes tárgysorozatot 33 és a póttárgysorozatot öt pontját, néhány kisebb telek-ügy kivételével, valamennyi nagyfontosságú tárgyat.

A közgyűlés lefolyásáról itt következik a tudósításunk:  
Következett

#### Gróf Serényi Béla földmivelségi miniszter leiratának bemutatása.

Dr. Nagy Ferenc polgármester a megleghangu bucsuirat ismertetése méltatja azt a közhasznú, nagyjelentőségű támogatást, amelyben gróf Serényi a várost részesítette. A várost minden jogos érdekében támogatta támogatta ilyen lelkes szereettel, mintha polgára lett volna e városnak. — Egy alkalommal azt mondta, hogy örvend, ha e városnak szolgálatokat tehet és ezt tettekkel is bebizonyította. Fel-említi a volt miniszter alkotásai közül a Sajó csatornázását, mely a város jövő fejlődésére óriási jelentőséggel bír. A borközraktár, az állami kertészet, a Pecze külső vízfolyásának szabályozása, amelyet addig 20 évig hastalan szorgalmazott a város és gróf Serényi nem teljesíthette a kérést, de jelentékeny segínyt is kilátásba helyezett az akció számára.

Utal a volt miniszter azon nagyjelentőségű elhatározására, hogy a Rudolf-laktanyának, a kultur-mérnöki hivatal és a Sajó-kirendeltség elhelyezésére nagyszabású hivatal-palotát létesít.

A polgármester méltatását mind végig a legrokonszenvesebb megnyilatkozással kísérte a közgyűlés és egyhangú lelkesedéssel fogadták el a tanács azon javaslatát, hogy:

a város közönsége hálás köszönetét nyilvánítja gróf Serényi Béla volt földmivelségi miniszternek azon lelkes, odaadó támogatásáért, amelyben a várost minisztersége alatt mindenkori részesítette és úgy az ő, mint miniszteri működésének emlékeit a város hálás szívvel megőrzi.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadta a tanács javaslatát.

A polgármester terjeszt elő indítványt arra,

hogy a Sajó-csatorna építése ügyében a kormányhoz felirat intéztessek és e tárgyban a földmivelségi miniszterhez küldöttség meresztesék.

A polgármester méltatja azt a nagy szolgálatot, amely gróf Serényi volt miniszter a Sajó csatornázás megvalósításával a városnak tett. Tekintettel a kérdésnek a város jövőjére kiható mérhetetlen jelentőségére, helyesnek és a város érdekében célirányosnak tartja, ha báró Ghillány Imre földmivelségi miniszterhez egy nagy küldöttséget menesztenek, kérve, hogy a város érdekeit támogatja.

Utal ezután a fővárosi ellenzéki sajtó egy részének a Sajó csatornázásával kapcsolatban valótlán, tendenciózus közleményeire, amelyekben durva és képtelen állításokkal úgy állítják be a montruózus alkotást, mintha az magánérdekeket szolgálta. — Ezzel szemben a igazság az, hogy a csatornázás országos és városi érdekeket szolgál és éppen ezért fel kell hívni a küldöttség utján is a miniszter figyelmét e nagyjelentőségű akció befejezésére.

Dr. Tarnay Gyula főispán közli, hogy személyesen járt a miniszternél, aki biztosította már akkor is, a város iránti rokonszenveről és arról, hogy a Sajó csatornázást, amely 7 évi költségbeosztással a Miskolcz és Tisza folyó közti részre van prelinálva, bevégi elődje tervei szerint. — A saját részéről a legmelegebben fog érdeklődni az ügy iránt és minden tekintetben oda fog hatni, hogy a miniszternél az ügy a város iránti etljes jóindulattal kezeltessék, amiről már előre is biztosítja a törvényhatóságot. A kérdés helyes megvilágításáért köszönetet mond a polgármesternek.

A főispánt a város érdekeinek lelkes szeretetéről tanuskadó szavaier megjelenezték és elhatározták, hogy a miniszterhez nagy küldöttséget meneszt a város. A küldöttség tagjait a polgármester fogja kijelölni.

Több nagyérdékű, fontos ügyről tett jelentést dr. Nagy Ferenc polgármester

#### a polgármesteri jelentés

kapcsán.

Dr. Tarnay Gyula főispán a közgyűléstgyűlést megnyitja, üdvözlővén a megjelentekeket.

Dr. Halmay Béla tb. főjegyző felolvassa Tisza István gróf miniszterelnök leiratát a kormány kinevezéséről.

Dr. Nagy Ferenc polgármester bemutatja a tanács következő javaslatát.

Törvényhatósági bizottságunk a jelen nehéz politikai helyzetben, a kormány kinevezésével kapcsolatban, a politikai vitától tartózkodik s erős meggyőződése, hogy nemcsak városunk, de az ország jól felfogott érdekében is helyes uton jár akkor, amidőn az egyesítést és összhangzatos működést feltételező számtalan feladataira való tekintettel a miniszterelnök ur ezen leiratát pártpolitikai nézet nyilvánítására felhasználni nem óhajtja.

Ezen felfogástól vezéreltetve elhatározzák, hogy a m. kir. miniszterelnök leiratát tudomásul vesszük s egyszersmind kijelentjük, hogy a törvény által előírt kötelezettségeinket teljesítjük.

A bizottság általános helyeslése kísérte a javaslat felolvasását és azt minden vita nélkül egyhangú

Jelentette, hogy: a közigazgatási bizottság fegyelmi

választmánya. Betnár Béla törvényhatósági állatorvos több szabálytalanságért 100 korona pénzbírságra, — Bodnár Imre tisztviselőt, aki hivatalnokhoz nem illő módon viselkedett, szintén 100 korona pénzbírságra ítelt.

Beszámol a polgármester

#### berlini utjának

eredményéről. Előadja, hogy Frohmann Emil az Osztrák-Magyar Bank miskolczi fiókja főnökének társaságában Berlinben járt a több millió városi kölcsön ügyében. Berlinben azonban nem végezhetek eredménytel, mert a londoni bankcég közbejött akadályok miatt nem küldhette ki megbízottját Berlinbe. A bankcéggel azonban tovább tárgyal és nehogy a várost komolytalan ajánlatokkal félrevezessék, kikötötte, hogy a bankcég által tett ajánlat biztosítására nagyobb összeg tétessék le, a mely a város szegényeit illeti meg, ha a bank idő előtt visszavonja ajánlatát. A berlini Hirth E. bankcég, a melynél jártak is, — ajánlata előnyös a városra, amelynél jobbat még kedvezőbb viszonyok között sem lehet elérni. Ma érkezett a berlini bankcégtől értesítés, amely szerint a londoni bank teljhatalmú megbízottját rövid időn belül leküldi Miskolcra a szerződés megkötése céljából.

Kéri, hogy Frohmann Emilnek a város érdekében kifejtett buzgó fáradozásaiért mondjon köszönetet a közgyűlés. (Helyeslés.)

Említést tesz a várost legutóbb ért azon kitüntetéséről, hogy Lipót Szalvátor főherceg meglátogatta és Tapolczát is megtekintette.

Jelenti, hogy a Deichsel-féle

#### vassodrony-gyár

építését a tavasszal megkezdték, a főműhely építése előrehaladott stádiumban van és Deichsel gyáros kijelentése szerint a gyár üzeme őszkor megindul.

„Jejenti, hogy a veresbugyiki állami

#### kertészeti telep

elkészült, termékei a Verböczyutcai piacon árusítatnak olcsó áron és bevezetik az árusítást a buzatéri piacon is.

A bejelentéseket köszönettel vette tudomásul a közgyűlés.

Szombathy László főszámvevő adta elő a város 1912. évi házipénztárának, az ezzel kapcsolatos pénztáraknak és a vagyonteltár számadásait.

A zárszámadás szerinti kiadás kitesz 1.612.000 koronát, a mely a költségelirányzatnál mindössze 299 koronával több. Ezzel szemben a tényleges bevétel 1.627.000 korona, amely a költségvetésileg megállapított összegnél több 15.200 koronával. Így a bevételi többlet vagyis az 1913. évre áthozott pénztári maradvány kitesz 14.900 K-át.

Az egyes címek részletes ismeretése után a város vagyonteltárát terjeszti elő. Jelenti, hogy a most összeállított 1912. évi vagyonteltár végeredményeinél, az előző évivel összehasonlítva, több mint 8 millió, vagyis több mint 100 százalékkal emelkedés mutatkozik. Előállott pedig ez: több újonnan szerzett ingatlan értékének felvétele, — a város ingatlanainak a tanács által elrendelt új becslése, és legnagyobb részben egyes városi javadalmak és jogok tőke-értékének beállítása folytán. Az ingatlanok értéke a mostani összeállítás sze-

rint kitesz 12.479.000 koronát. Beállították a leltárba a vízvezetési és csatornázási létesítmények 1.233.000 korona értékkel. Haszonélvezeti jogok és javak értéke 6.559.000 korona, tartozások összege 6.919.000 korona.

Az összes vagyon 22.815.000 K, amelyből levonva a 6.919.000 korona tartozást a tiszta vagyon kitesz 15.895.000 koronát, amely 8.450.000 koronával több az előző évinél.

Szombathy László főszámvevő szabad előadásban, jegyzetekbe vagy irásokba való betekintés nélkül terjesztette elő jelentését. A bonyolult nagy számadatok, minden tétel és cím tüzetes megindokolásának tiszta, szabatos, az anyag lényegét ismertető előadása bizonyította a legnagyobb lelkiismeretességet, a hűséges sáfár minden apró részletre kiterjedő figyelmességét a város vagyonának gondos örökösében.

A közgyűlés pedig feszült figyelemmel hallgatta régi, hűséges főtitkárjének gyönyörű előadását, melynek befejeztével lelkes éljenzés hangzott fel.

A jelentést hozzászólás nélkül tudomásul vették.

#### A váмок kihelyezéséről

tett jelentést a polgármester annak kapcsán, hogy a kereskedelemügyi miniszter a a közevetvámszedési jogot engedélyezte.

A bejelentés szerint a csabai-uti vám a tisztviselő-teleppel szemben a város határába, — a Vay-uti a Wilhelm-féle épület elé, — az Ujvilág-utcai vám a szirmai utra helyeztetik ki. A nagy vásártérnél új vámsorompó létesítették. Az új mérsékelt közevetvám — díj szabás ma, július 1-én lép életbe.

Elfogadják a tanács előterjesztése, mely szerint szedéséről alkotott szabályrendelet mai napon életbe lép.

#### a vízvezetési víz és csatorna-illeték

##### Tapolca-fürdő

házi kezelését ellenőrző bizottságba Lichtenstein László dr. Gencsi Samu, dr. Rác György, Vidacs János, dr. Egri Miksa, Szabó Béla — a tanács részéről Sassy Árpád, dr. Hodobay Sándor és Pazár István delegáltak.

#### A szennyvíztisztító telep

szűrő anyagának szállítása tárgyában tartott versenytárgyalás eredményéhez képest a szállítással Rác és Kupferstein miskolczi, továbbá Goldner Lipót bodrogkereszturi vállalkozókat bízták meg.

#### A fémipari szakiskola

kibővítésével kapcsolatban 2000 K költséget engedélyeztek.

E tárgyánál bejelentette a polgármester, hogy a kereskedelmi miniszter értesítése szerint a jövő tavaszon megkezdik a szakiskola építését és erre a célra két millió téglát rendelt a miniszter a városi téglagyárnál.

#### A gázgyár megváltása.

tárgyában elfogadják a tanácsnak a szakbizottságok által is támogatott javaslatát, amely szerint a város birói uton sürgeti megváltási jogát.

A polgármester jelentette még, hogy a gázgyár a mai rossz, úgynevezett pillangó-éket átszereli július 4-ig 80 gyertyafényű Auer

égőkre, amelyek 150 litert fogyasztanak órénként, de a gázgyár az eredeti egységárat számítja.

Kifejezi a polgármester azt a reményességét, hogy a gázgyár a megváltás tekintetében méltányos álláspontra fog helyezkedni és lehetővé teszi a békés megoldást.

#### A közművelődési egyesület

segélyére nézve a tanács és a kikijelölt bizottság évi 1200 ko-

rona segély megadását és a nyomdai költségekből 1200 korona elvállalását javasolja.

Geöcze Bertalan, dr. Nagy Ferencz, Vidacs János és Bizony Ákos felszólalása után, a tanács javaslatát elfogadták.

#### Az adókvető bizottságba

amely július 3-án fog összeülni, Nikell József tanácsnokot és Hegedűs Béla adóügyi jegyzőt küldték ki.

## Gyilkosság a csóktanya előtt.

(Saját tudósítónktól.) A Pecapatak-parti hangos mulatóhelyek megborzongtak a vasárnapi virradatban. Az ajkakon megfagyott a dal elült a zaj, vége szakadt a tárnoknak, mert az egyik mulató előtt halállal végződő verekedés történt. Egynéhány alkoholtól megbomlott agyu legény akadt össze három lumpenproletárral és alig néhány perc leforgása alatt rendeztek olyan harcot, amelyet még nem látott az a büzös, szűk sikátor. A himes hajnalban megvillantak a kések, előkerültek a gyilkos revolverek. Benn, a csóktanyákon vígan voltak. De mikor elhangzott az első revolverlövés, vértőlhasított a hűvös levegőben az első jaj, kifröcsesent az első vérsugár, akkor megdermedtek. A vigyorgó, velőkbe vajú Halál köszöntött be a kapukba. Megült a küszöbön és mikor megláták, félve takarták el szemüket.

Hajnali három óra lehetett. A Széchenyi-utca és Kossuth-utca sarkán rémült futkározás. Rendőrök szaladtak, elkésett, félig ittas emberek loholtak, feltűnt a mentő-kosci kísérteties, lobogó fénye, a kávéházakból lelkendezve rohantak ki a cigányok. Minddekni a Rozmaring-utca felé tartott. A csipős, hideg hajnalban egyebet sem lehetett hallani, — mint azt, hogy ott, lent ahol a szerelmet olcsó pénzen árúsítják, ott, a sokszögű, keskeny bejáratházak partján, szörnyű gyilkosság történt. Gyorasan terjedt a hír. Mire felébredt a város, mire megindult a vérkeringés, mikor fölhangzott a villamos első csilingelése, mindenki tudta, hogy mi történt. Sőt a valóságnál is többet tudtak. Arról beszéltek, hogy két emberéletet oltottak ki, hogy két fiatal, szép élet pusztult el és hármat életveszélyesen sebesítettek meg. Nem így történt. Csak egy legény lelte halálát, — csak egy legény bukott bele a csunya csatakba, csak egy szép, erős, munkabíró legény maradt ott. A többiekből patakzott a vér. Aki a gyilkosságot elkövette, az ravaszul önmagát is megszurta. Borzalmas kép volt ez, olyan, hogy aki látta, sokáig nem fogja elfeledni.

E sorok írója a gyilkosság után alig pár percre megjelent a szomorú helyen. A sebesültek még ott feküdtek. Az egyik mulatóhely előtt hatalmas embergyűrű mozdott. Messziről csak elmosódó körvonalak voltak láthatók. — Egész közléről aztán vérgefagyasztó helyzet tárult fel. A Pecapata-

tak partján egy ember haldokolt. Mellén hatalmas seb, amely úgy világított bele a hajnalba, mint egy nagy, égő rubintos rendjel. A haldokló mellett dr. Pfliegler Imre tb. városi főorvos „dolgozott”. — Valósággal dolgozott. Szerette volna életre kelteni, szeretett volna nyomorult ember-társunkba életet önteni, a golyót kereste a testébe, a hatalmas szurásokat mosta, masszirozta. Lehajolt hozzá, figyelte: ver-e még szép szive, cikkáznak-e még sejtjei. Nem lehetett megmenteni: meghalt. Dr. Pfliegler főorvos, aki mindeztideig nem látott egyebet, mint azt a boldogtalan embert, felegyenesedett, kezeiről csepegett a friss, meleg párolgó vér és részvétellel mondta: — Meghalt!

A hulla lábai belógtak a patakba, fejét letakarták valami színes ronggyal, amit az egyik petyhüdt perditá hozott ki, hatalmas, széles mellén összehuzták a véres inget, saras, cafatos kabátját begombolták és vége.

Az orvos verítékezett. — Meglátta a sebesültet is, valami — Schwarc József nevezetűt. Csavargó. Élete legszebb idejét ott tölti a csóktanyán. Tipikus lumpenproletár. A szerelmi papnók kötözték be. A vastag kötéson azonban átázott a vér. Önmagát szurta meg, hirtelen elterelje önmagáról a figyelmet. Az orvos levetkőztette és bekötözte a sebet.

A hullát bevonszolták az udvarra, a rendőrök felügyelet alá vették a sebesülteket, akik egyben bűnösök is. Lassan begördült a csunya ház elé a hullaszállító kocsi, a parasztember hulláját föltették rá és bevitték a Szent-István kórházba. A sebesültek az Erzsébet-kórházba kerültek. A vértócsákat fölmosták és a tanukat kihallgatták.

Már világos volt, friss sugarak táncoltak és ott, ahol előbb még a Halál szele szállt, ahol előbb még dermedés és félelem vett erőt a lelkeken, ott ismét vihogásba fogtak a lányok, fölhangzott a rozszant zongorából a kopott kuplé melódiája és folyt tovább minden.

A vérengzésről a rendőri sajtóiroda az alábbi jelentést adta ki:

Szombatról vasárnapra virradó éjjel Juszticz Lajos vízvezetési szerelő, Régiposta-utca 14. sz. alatti lakos, jelentette a rendőrségen Gombos Ferencz ügyeletes rendőrtisztviselő előtt, hogy a Rozmaring-utcán halálos végű verekedés történt.

A verekedésben a jelentést tevő

Juszticz Lajos, továbbá Horváth István kocsigyártó, Heinemann Gusztáv szerelő és Schwarcz József bádigos vettek részt az egyik táborban. Az ellenfeleket — akik a rövidebbet húzták — Juszticz Lajos nem ismerte, csak annyit tud, hogy azok is négyen voltak.

Heinemann Gusztáv és Schwarcz József is megsérült. A hullát a Szent-István kórházba, a két sérültet az Erzsébet kórházba szállították. A hullát a helyszínén dr. Pfliegler Imre tb. városi főorvos vizsgálta meg.

## Kereskedők és Gazdák Köre Házépítő r.-t közgyűlése.

Mióta a Kereskedők és Gazdák Köre edelényi Koos Soma kir. tan. elnök vezetése alá került, új lendületet vett fejlődésében. Az agilis és a közügyekért lelkesedő elnök felvette a Kör programjába az ideális, kultúra fejlesztő klubélet megteremtését. És a szép terv megvalósulásának legerősebb eszköze, a minden tekintetben alkalmas, kényelmes új körhelyiség novemberre elkészül. Minden frázisnál és jelzőnél impozánsabban dicséri ez a tény Koos Soma elnök lelkes, buzgó fáradozását.

Az új körhelyiség létesítését a Kereskedők és Gazdák Köre R. T. viszi keresztül, amely Koos Soma elnöklésével szombaton tartotta közgyűlését a kör helyiségében a tagok nagy érdeklődése mellett. A közgyűlés lefolyása a következő volt:

Edelényi Koos Soma kir. tanácsos, elnök megnyitván a közgyűlést, megállapítja a határozatképességet, a jegyzőkönyv vezetésére dr. Kovács József részvénytársasági ügyészt, annak hitelesítésére dr. Reiner Samu és Grünwald Jakab részvényeseket kéri fel. — Dr. Kovács József felolvassa az igazgatóság je lentését, amely a részvénytársaságnak mult évi életét ismerteti. Foglalkozik részletesen a kórház építésének kérdésével, a pályázat kiírásával, annak eredményével, az új klubház tekintélyes költségeivel, amelyet éppen erre a körülményre való tekintettel, nem lehetett a tervpályázatok alapján megoldani. — A pénzügyviszonyok is odatereltek a klubház építésének kérdését, hogy a régi telken, az ottlevő épületrész kihasználásával és egy új toldalék építésével, Bloch Ármin fővárosi műépítész tervei alapján épül fel a kórház, amely beláthatatlan időkre tagjai számára megfelelő és alkalmas kórházat fog nyújtani.

A jelentés kiemeli azon nagy és kiváló érdemeket, amelyeket a részvénytársaság elnöke, edelényi Koos Soma kir. tan. a klubháznak ily méretekben való felépítése körül is szerzett.

A jelentés kiemeli, hogy ez évben osztalékot a részvényesek nem kapnak, de a klubház felépültével és bérbeadásával, biztosra veszi az igazgatóság, hogy a részvényesek tőkájüknak megfelelő gyümölcselt fogják élvezhetni.

Ugy az igazgatóság jelentését, valamint az 1912. évi mérleg és zárszámadást, továbbá a felügyelő bizottság jelentését a közgyűlés tudomásulvette, elfogadta és a felmentvényt az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak megadta.

A közgyűlés befejezése előtt Weidlich Pál igazgatósági tag mé-

tatva azon nagy és elévülhetlen érdemeket, amelyeket edjelényi Koos Soma kir. tanácsos a klubház meg-  
alapítása és felépítése körül szer-  
zett, indítványozza, hogy a felépülő  
új klubházban, megfelelő helyen  
egy márvány emléktábla állittas-  
sék fel, amely megörökíti az elnök  
érdemeit, melyet a klubház építése  
körül szerzett.

Az indítványhoz a közgyűlés  
egyhangilag hozzájárult.

## APOLLO

nagy mozgószínház  
WEIDLICH-PALOTA

Műsor: július 1-én

1. Nyitvány. (Reclamograph)
2. Konstantinápoly. Természet utá-  
ni felvétel.
3. Nina ápolja gyomrát. Burlesk  
tréfa.
4. Bohóc és akrobata. Artista  
dráma.
5. Kity esküvője. Eredeti fran cia  
bohózat.

6-7

## Muló boldogság.

Társadalmi dráma 2 felvonásban.  
8. Flórián mint fotografus.  
Kacagató mokák.

**Az előadások kezdete:**  
Hétköznapokon délután 6 és este fé-  
9 órakor. Vasár- és ünnepnapon déli  
után fél 3, 4, fél 6, 7 és fél 9 órakor

## HIREK.

— **Huszonöt éves találkozó.** A  
miskolczi ref. főgimnáziumban 25  
év előtt, az 1888-89-ik iskolai  
évben érettségizettek tegnap ta-  
lálkozóra gyűltek össze Miskol-  
czon. — Megjelentek: Csorba  
György ref. főgimnáziumi igazg.,  
dr. Hercz Odön ügyvéd, Morvó-  
rossy Bertalan főszolgabíró, dr.  
Altmann Elek ügyvéd (Szerenes),  
Skuteczky Béla máv. főellenőr,  
Verbovszky József nyirbátori ál-  
lomásfőnök, Kiss Miklós golopi  
ref. lelkész, Kenyeressy Árpád  
ref. lelkész (Tiszaluc), Fried-  
mann Jenő távirda főfelügyelő  
(Budapest), Molnár Iván állami  
gazdasági intéző (Kisbér), dr. Bi-  
ró Gyula orvos (Ujpest), dr. Pa-  
taky József ügyvéd (Budapest).  
Többben táviratilag mentették ki  
elmaradásukat.

A régi iskolatársak, tegnap dél-  
előtt 10 órakor összegyűltek a  
ref. főgimnázium tanácstermében,  
ahol nevéikben Csorba György  
üdvözölte a régi tanárok közül  
még életben levő dr. Kovács Gá-  
bort, Porcs Jánost, és Simon Gá-  
bort. A tanárok nevében dr. Ko-  
vács Gábor mondott megható  
köszönetet.

Megtekintették ezután a gim-  
názium felszerelését, délután ki-  
rándultak a diósgyőri várromhoz  
és este vacsorára jöttek össze a  
Koronánai A 25 év előtti diáktár-  
sak újabb öt évre találkozót kö-  
tettek ismét Miskolcra.

— **Ut a zsidótemetőhöz.** A köz-  
gyűlés 12,203 korona 50 fillér  
költséget engedélyezett a zsidó-  
temetőhöz vezető ut kiépítésének  
céljaira.

— **Lévay József levele.** Közöl-  
tük Lévay József, a nagyevű kos-  
zorus ősz költő levelét, amelyet  
a városhoz intézett abból az alka-  
lomból, hogy a nevével egy ut-  
cát neveztek el. A levelet tegnap  
mutatták be a közgyűlésnek, amely  
Lévay Józsefet lelkes, szeretettel-  
jes ovációban részesítette.

— **Az Országos Központi Hitel-  
szövetkezet** miskolczi fiókja a  
miskolczi fiókja a Miskolczi Ipari  
Hitelszövetkezet legutóbb tartott  
igazgatósági ülésén Szlavkovszky  
Imre alelnök ezen állásáról lemond-  
ott. Az igazgatóság alelnökké  
dr. Kovács József igazgatósági tag-  
ot választotta meg.

— **Tiszteletdíj a csatorna mun-  
kálathoz ellenőrző szakértőknek.**  
A szennyvízcsatorna építési mun-  
kálathoz leszámlálása körül műkö-  
dött bizottsági tagoknak, Auer  
Lajosnak, Arva Pálnak és Posta  
Sándornak tiszteletdíját 500-500  
koronában állapította meg a köz-  
gyűlés.

— **Törvényhatósági átiratok.**  
A városi közgyűlés tegnap tár-  
gyalta Hajdúvármegyének a címek  
rangok, rendezések és kitételek  
eltörléséről. — Pécs városnak  
a katonai beszállásáról, —  
Arádnak az ipari és kereskedelmi  
alkalmazotak betegség és baleset  
esetére való biztosításáról szóló át-  
iratait. Az elsőt — Hajdúvármegyét  
— tudomásul vették, a többit ha-  
sonló szellemű felirattal támogat-  
ják.

— **Fizetési tüzoltók nyugdíja.**  
A közgyűlés tegnap kimondotta a  
fizetési tüzoltóknak a nyugdíj-in-  
tézeti tagjai közé való felvételét.

— **Fényképeket, olcsón és tisz-  
ta kidolgozással készít Barko**  
fényképező, Sötétkapu (volt  
Vánca-müterm.)

## Kertmegnyitás!

Tisztelettel értesitem a n. é. kö-  
zönséget, miszerint a

### Balaton-kávészó udvarán

a mai kor minden igényeit kielé-  
gítő kellemes, szellős, eső- és  
huzatmentes

nyári korthelyiséget rendeztem be,  
amely a legkényesebb igények-  
nek is teljesen megfelel.

Estéknél elsőrendű cigányzene. Pontos,  
figyelmes kiszolgálás. Polgári árak.

Szíves pártfogást kér  
**Marton Endre, kávé.**

## Tisza István gróf édesanyja meghalt.

Budapest, június 30.

(Telefonj.) Néhai Tisza Kálmán  
volt miniszterelnök özvegye, szü-  
letett Degenfeld Schomburg Ilona  
grófnő ma délben Nyirbaktán, a  
hová nővére látogatására ment,  
szívszélhűdésben meghalt.

Az elhunytban Tisza István gróf  
miniszterelnök, továbbá Tisza Kál-  
mán és Lajos grófok, továbbá br.  
Radvánszky Béláné szül. Tisza  
Paulina édesanyjukat gyászolják.

A temetés csütörtökön délben  
fog végbemenni.

## A munkapárt részvéte.

Budapest, június 30.

(Telefonj.) A munkapárt körében  
este a nagyszámban megjelent ta-  
gok nagy megdöbbenéssel fogad-  
ták a miniszterelnök édesanyjának  
halálhírét. A párt úgy a beszen-  
telésen, mint a temetésen küldöttség-  
gel képviselteti magát.

## A miniszterelnök fiának esküvője.

Mezőkapus, június 30.

(Telefonj.) Ma vezette oltárhoz  
a miniszterelnök fia, ifj. gróf Tisza  
István Sándor Jolánt, Sándor Já-  
nos belügyminiszter unokahugát,  
esküvő családi körben folyt le.

Éppen az esketési szertartás  
után érkezett meg a távirat, amely  
a fiatal férj nagyanyjának, özv.  
Tisza Kálmánénak a halálhírét je-  
lentette. A gyászhir tragikusan sa-  
kított meg az esküvői ünnepélyt.  
A miniszterelnök innen utazott  
anyja holttestéhez.

## Pusztító árvíz a délvidéken.

Lugos, június 30.

(Telefonj.) Két nap óta szaka-  
datlanul esik. A lakosság a környé-  
ken meg van riadva. A Temes ára-  
dása borzalmas pusztításokat okoz.

Örményes, június 30.

A kiöntött Temes rettenetesen  
rombol. Több ház beomlott. Lázár  
Ferencz háza maga alá temette az  
egész családot.

Resiczabánya, június 30.

A napok óta tartó esőzés folytán  
a folyó kilépett medréről, elöntö-  
tte a réteket és a város alacsonyab-  
ban fekvő részeit. A vasuti álló-  
mást nem lehet megközelíteni.

**Mindinkább bebizonyul, hogy  
az egyetlen használatra érde-  
mes fogápoló szer ma az orvos-  
tudományosan készülő dr. Halász-féle**

## SANITOL

szájvíz, fogpor, fogkrém, fogkefe. \*\*\*  
Kaphatók mindenütt.

## LEGUJABB!

Megkezdődött az új balkáni  
háború.  
A szerb király lemond.

Szaloniki, június 30.

Geoglei közelében reggel óta fo-  
lyik a harc szerb és bolgár kato-  
nák között. Szalonikibe érkező je-  
lentések szerint négy ezred kato-  
naság áll a harcban. Hosszu  
elkeseredett harc után, a bolgárok

kiűzték a szerbeket Geogleiből és  
elfoglalták a helységet.

Belgrád, június 30.

A Szakupstina mai ülésén izgal-  
mas jelenetek játszódtak le. Pasic  
miniszterelnök a beszéde közben  
két távirati jelentést kapott Üsz-  
kühből. A miniszterelnök nyomban  
tanácskozássra hívta össze a mi-  
nisztereket és óriási lett az igga-  
lom, amikor kiderült, hogy a je-  
lentések a harcok megkezdéséről  
szóltak.

Sándor trónörökös ma váratla-  
nul Belgrádba érkezett. Politikai  
körökben ebből azt következtetik,  
hogy Péter király lemond trónjá-  
ról.

Athén, június 30.

A görög flotta parancsot ka-  
pott, hogy Elenthariába menjen.

## Hatvani Deutsch József meghalt.

Budapest, június 30.

Báró Hatvani-Deutsch József  
ma délután váratlanul elhunyt Neu-  
heimban.

## Apró hirdetések.

12 szóig 80 fillér. — 20 szó K 1.50 —  
30 szó K 2.20. — Minden további szó  
8 fillér.

Külön bejárati csinosan butoro-  
zott szoba virágos kertben kiadó.  
Értekezni Városháztér 15. 154.

A „Kristály“ vegytisztító, ruha-  
festő és gözmosógépekben tanuló  
havi 20 korona kezdőfizetéssel föl-  
vétetnek. 155

**Száraz világos  
pince raktár  
azonnal kiadó  
Bloch Ármin  
Széchenyi-utca 49**

Az egészséges, gazdaságos és hosszú  
élet egyetlen racionalis módszere.

„A Falánkság [étkes-  
ség] és annak leküzdése“

FLETCHER BOROSINI után fordította  
Dr. HALÁSZ HENRIK. Ára 6 korona  
Kapható a könyvesboltokban

A legujabb  
telefon előfizetők névjegyzéke  
megjelent és kapható

**KLEIN ÉS LUDVIG**

könyvnyomdájában és

**FERENCZI B.**

könyvkereskedésében.